

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	Sommereksamen, Maj 2016
Juridisk kandidateksamen	Ordning:
Del/delprøve/fase: 2. år af bacheloruddannelsen	
Fag: Forvaltningsret	
Opgavetype: AO	
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 6	
Eksamensdag: Tirsdag den 10. maj 2016 kl. 9.00 – 14.00	
Eksamenslokale:	
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle - herunder batteridrevet PC som opslagsværk og internetadgang	
Materiale der udleveres til eksaminanden: Intet ud over opgaveteksten	

(Det bemærkes, at der ikke foretages opgavegennemgang)

AO 1

Selskabet for Akkreditering af Coachere (SAC) er en selvejende institution, der er stiftet af fem psykologer. En af de fem psykologer, Andrea Andersen, er ansat som konsulent i SAC, hvor hun typisk arbejder 5-10 timer om ugen. Derudover er hun ansat på fuld tid (37 timer) som overenskomstansat lektor på Institut for Psykologi på et dansk universitet, hvor hun underviser og forsker.

SAC's formue er tilvejebragt af forskellige private fonde og personer, og afkastet af formuen og øvrige egne indtægter benyttes bl.a. til at ansætte personale, der udfører arbejde med at akkreditere visse rådgivere. Akkrediteringen betyder, at rådgiverne ifølge den aftale, som de indgår med SAC, må kalde sig "akkrediteret coach af SAC".

Bente Brandgod, der er autodidakt coach, ville gerne akkrediteres og henvendte sig derfor i oktober 2015 til SAC, hvor hun talte med en sekretær. Sekretæren forelagde Bente Brandgods ønske om akkreditering for Andrea Andersen for at høre, om hun ville påtage sig opgaven med at akkreditere Bente Brandgod. Det ville Andrea Andersen gerne, men hun undlod at fortælle, at hun ikke kunne udstå Bente Brandgod. Bente Brandgod havde nemlig for nogle år siden været til en julefrokost med Andrea Andersens mand og haft et seksuelt forhold til ham, hvilket Andrea Andersen efterfølgende var blevet bekendt med. Andrea Andersen besluttede derfor på forhånd, at Bente Brandgod ikke skulle akkrediteres. Bente Brandgod modtog den 1. februar 2016 et brev fra SAC, hvoraf fremgik følgende: "Du kan desværre ikke akkrediteres, da vi ud fra en psykolog-faglig vurdering af din adfærd ikke har tillid til dig som coach".

Bente Brandgod var ikke tilfreds med den besked. Hun kontaktede SAC og fik oplyst, at det var Andrea Andersen, der havde behandlet hendes ansøgning, hvorpå hun gættede sig til sammenhængen. Hun skrev derpå et brev til rektor på det universitet, hvor Andrea Andersen var ansat, og gjorde opmærksom på, at Andrea Andersen arbejdede for SAC ved siden af sin universitetsansættelse, hvilket hun mente ikke kunne være lovligt, ligesom hun mente, at Andrea Andersen havde overtrådt reglerne i forvaltningsloven om inhabilitet og partshøring i forbindelse med sit bijob i SAC og dermed også decorumkravet. Hun redegjorde nærmere for sit forhold til Andrea Andersens mand, som hun mente måtte være årsagen til afslaget. Hun sluttede med at skrive, at hvis ikke Andrea Andersen blev afskediget, ville hun klage til "den ansvarlige minister og ombudsmanden", ligesom hun ville fortælle om sagen til "samtlige medier i landet".

Rektor overlod det til universitetets HR-chef at se på henvendelsen. HR-chefen kontaktede Christian Callesen, der var leder af det institut, hvor Andrea Andersen arbejdede. De blev enige om, at det nok var bedst at afskedige Andrea Andersen, ikke mindst fordi universitetet havde fået meget dårlig medieomtale i den seneste tid, og det bestemt ikke var ønskeligt med mere af samme slags. Institutlederen skrev derfor straks til Andrea Andersen i en e-mail (her gengivet i sin helhed): "Kære Andrea. Jeg må desværre afskedige dig, da vi på grund af din adfærd i tilknytning til SAC ikke længere har tillid til dig. Du hører nærmere fra HR om det praktiske. Held og lykke fremover. Vh Christian".

Andrea Andersen sendte straks en klage til uddannelses- og forskningsministeren over afskedigelsen, som hun krævede annulleret. Ministeren afviste imidlertid at behandle klagen med henvisning til universitetslovens § 1, stk. 2, idet ministeren oplyste, at bemyndigelsen i § 34, stk. 2, ikke var udnyttet. Derpå klagede Andrea Andersen til Folketingets Ombudsmand, idet hun gentog sit krav om annulation.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemstillinger, som ovenstående hændelsesforløb giver anledning til, herunder hvorledes Folketingets Ombudsmand kan forventes at reagere i anledning af Andrea Andersens klage, samt en vurdering af, om Andrea Andersen kan få afskedigelsen annulleret.

Bilag:

Uddrag af Lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015 om universiteter (loven er delvist konstrueret)

§ 1, stk. 1: Loven gælder for universiteter under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

§ 1, Stk. 2: Universiteter er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning under tilsyn af uddannelses- og forskningsministeren.

§ 34, stk. 1: Retlige spørgsmål ved universitetets afgørelser om studerendes forhold kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

§ 34, Stk. 2: Ministeren kan bestemme, at andre end studerende kan klage til ministeren over retlige spørgsmål i forbindelse med et universitets afgørelser.

Det skal ved besvarelsen af opgaven lægges til grund, at bemyndigelsen i § 34, stk. 2, ikke er udnyttet.

AO 2

Storkøbing Kommune havde meddelt dispensation fra den gældende lokalplan, der udlagde et område til boligformål, således at der efter dispensationen kunne opføres to butikker inden for området. Den ene butik var en lille købmandsforretning, og den anden butik var et stort supermarked. Ved dom afsagt efter butikkernes etablering blev det fastslået, at begge dispensationer var ulovlige og ugyldige. Kommunen besluttede herefter (korrekt), at den ville lovliggøre forholdene ved ud fra et forvaltningsretligt skøn enten at kræve butikkerne fjernet (fysisk lovliggørelse) eller at udarbejde en ændring af lokalplanen, således at den kom til at indeholde bestemmelser, der gjorde de nævnte butikker lovlige (retlig lovliggørelse). Ejerne af de to butikker meddelte en uge senere kommunen, at en fjernelse ville medføre et tab på 300.000 kr. for så vidt angik den lille købmandsbutik, og 8.000.000 kr. for supermarkedets vedkommende. Kommunens advokat vurderede i en redegørelse, at kommunen ikke kunne blive erstatningsansvarlig som følge af de ulovlige dispensationer, heller ikke selv om kommunen krævede nedrivning. Ifølge advokaten kunne en retssag dog nemt forekomme.

Storkøbing Kommune besluttede efter nærmere overvejelse af oplysningerne om tab, at den lille købmandsbutik skulle fjernes og meddelte påbud herom, mens kommunen for det mindre delområde, hvor supermarkedet var beliggende, vedtog en ændring af lokalplanen, der indebar, at supermarkedet lovligt kunne forblive.

Ejeren af købmandsbutikken, Anders Andersen, protesterede mod den forskellige behandling af de to butikker. Han hævdede i den forbindelse også, at han skulle have været partshørt om ændringen af lokalplanen, der lovliggjorde supermarkedet, selv om denne ændring kun omfattede et mindre område, der ikke rakte ind over eller grænsede op til hans butik. Som begrundelse for kravet om partshøring anførte han, at han var stærkt følelsesmæssigt berørt af forskelsbehandlingen af de to butikker.

Storkøbing Kommune svarede Anders Andersen, at han ikke skulle partshøres, og at kommunen i øvrigt blot fulgte sin helt faste og ufravigelige praksis, hvorefter ulovlige mindre butikker skulle fjernes, mens store butikker, der var ulovlige, blev retligt lovliggjort, idet en fjernelse af de store butikker medførte store tab. Anders Andersen skrev tilbage, at kommunen i forbindelse med beslutningen om fjernelse af købmandsbutikken ikke havde taget hensyn til, at købmandsbutikken ifølge kommunens egne ubestridte oplysninger ved en mindre ombygning til 50.000 kr. kunne gøres lovlig i forhold til den gældende lokalplan.

Ved beslutningen i kommunalbestyrelsen om at kræve købmandsbutikken fjernet deltog kommunalbestyrelsesmedlem Dennis Danielsen, der var advokat og aktuelt repræsenterede købmandsbutikkens ejer i en retssag mod en bank om et lån til opførelsen af købmandsbutikken.

To måneder efter, at den nye lokalplan havde fået retsvirkning, udstedte Storkøbing Kommune (inden for rammen af den ændrede lokalplan) i henhold til byggeloven en byggetilladelse til en mindre tilbygning til supermarkedet. Denne byggetilladelse blev (rettidigt) påklaget til statsforvaltningen af Børge Børgesen, hvis dagligvarebutik lå to kilometer fra supermarkedet. Klageren anførte, at han indgav sin klage, fordi han nu fik en urimelig konkurrence fra supermarkedet.

Efter at byggetilladelsen var udstedt, anmodede journalist Carl Christensen om aktindsigt i kommunens sag om byggetilladelse. I sagen lå supermarkedets ansøgning om byggetilladelse, et notat med supermarkedets egen vurdering af kundegrundlaget for forretningen og en kopi af advokatens ovennævnte redegørelse om, at kommunen ikke kunne blive erstatningsansvarlig ved at kræve nedrivning.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemstillinger, som ovenstående hændelsesforløb giver anledning til.

(Forholdet til regler i planloven skal ikke indgå i besvarelsen, ligesom spørgsmålet om erstatningsansvar ikke skal behandles).

Bilag: Byggelovens § 1 og § 23, stk. 1 og 3, og § 24, stk. 1.

Bilag

Byggeloven (uddrag)

§ 1

Denne lov har til formål:

at sikre, at bebyggelse udføres og indrettes således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brand-, sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende,

at sikre, at bebyggelse og ejendommens ubebyggede arealer får en tilfredsstillende kvalitet under hensyn til den tilsigtede brug og vedligeholdes forsvarligt,

at sikre, at byggeskader udbedres,

at fremme handicaptilgængelig indretning af bebyggelse,

at fremme arkitektonisk kvalitet i byggeriet,

at fremme foranstaltninger, der kan øge byggeriets produktivitet,

at fremme foranstaltninger, som kan modvirke unødvendigt ressourceforbrug i bebyggelser,

at fremme foranstaltninger, som kan modvirke unødvendigt råstofforbrug i bebyggelser.

§ 23

Stk. 1. Kommunalbestyrelsens afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til statsforvaltningen

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages af afgørelsens adressat og andre, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Danske Handicaporganisationer og medlemsorganisationer heraf er tillige berettiget til at påklage kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende handicapforhold.

§ 24

Stk. 1. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan, når ikke andet er bestemt, påklages til statsforvaltningen inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.